

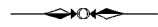
ספריי — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קיבוץ
שלשלת האור

שנת
ראשון

היכל
שמוני

מאמר
ויצא יעקב - תרצי"א

מכבוד קדושת

אדמו"ר יוסף יצחק

וצוקללה"ה נבג"ם זי"ע
שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מגוכתי"ק

על ידי מערכת

" אוצר החסידים "

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות ששים וארבע לבריאה
מאה ואחת שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

לזכות

החתן הרה"ת משה יעקב שיי

והכלה מרת חנה תחי

שארף

לרגל נישואיהם ביום ט"ז כסלו ה'תשס"ד

נדפס ע"י הוריהם

הרה"ת יהושע ומרת חי שרה יהודית שיחיו שארף

הרה"ת שלום יעקב ומרת שיינא איטה שיחיו חזן

שבתיקון, שהם רך כקנה שהם בהתכללות, יהיו בבחי' אל שיקבלו זמ"ז, דאז הנה גם בתוקף האור והגילוי יהיו בהתכללות, דבמדרי' הא' בהתכללות שסובלים זא"ז הוא רק מפני החלישות והרכות, אבל אם יהי' תוקף האור והגילוי בהם אז לא יתכללו, דכל אחד הוא שלם לעצמו, ורק שנותנים מקום גם לוולתם, משא"כ התכללות הב' היא שגם בתוקף האור והגילוי יהי' בהתכללות. וזהו ההפרש בין עקודים לנקודים, דהנה יש ג' בחי' עקודים נקודים ברודים, עקודים הם האורות היותר געלים שהם בבחי' נקודות, אבל הם בבחי' ביטול בעצם, ולכן נקראים עקודים, כמאמר הע"ח עקוד בכלי אחד, נקודים הם עשר אורות דתהו, שהן המה האורות דעקודים כמו שבאים בתהו בבחי' ענפין מתפרדים, וברודים הוא עולם התיקון אורות בכלים מרובים, וההתכללות בהם כאופן הא', וע"י עבודה ממשיכים בחי' עקודים בברודים להיות בבחי' התכללות הב', וזהו ע"י העבודה בבירור וזיכוך וביטול המדות דנה"ב דשרשם מהתהו, דע"ז ממשיכים גילוי אור העקודים שלמעלה מתהו ותיקון, ונעשה בהאורות דתיקון ההתכללות באופן כמו שהוא בעקודים שהוא תוקף האור והגילוי, ובחי' התכללות בתכלית הביטול. וזהו"ע השבועה שמשביעין אותו תהא צדיק, שהו"ע הנתינת כח בהנשמה לפעול בהגוף ונה"ב ביטול זה, דהשבעה זו היא במדרי' הנשמה שכבר מיוחדת לגוף זה, ולכן מהני השבועה לפעול על הגוף. וזהו ויצא יעקב מבאר שבע שהוא התחלת סדר התיקון, דעד כאן מה שנאמר בהליכת יעקב לחרן הוא במדרי' דתהו, ולכן נזכר רק ההליכה ולא היציאה, דיציאתו היא למעלה מהתהו, וכידוע בשרשי תהו והתיקון דבשרשם התיקון קדם, ולכן הוזכר רק ענין ההליכה, ומה שנזכר ד"פ, דהנה שלשה שותפים יש באדם, בתחלה אמרה רבקה ואח"כ יצחק, ואח"כ וישמע אל אביו ואל אמו הוא הסיוע מלמע' מהשותף השלישי לשמוע בקול אביו ואמו, ומ"ש ויקרא כו' קום לך כו' הוא מסירת הכה שקיבל מאביו אברהם, והתחלת סדר התיקון הוא בויצא יעקב כו', ולכך הוא מפרט כל ה' ענינים האמורים, דכך הוא סדר התיקון להיות דבר על אופנו, וזהו שפרש"י ויצא, לא הוה לי' למכתב, כי שרש היציאה היא למע' מעלה שא"א להכתב, אלא וילך יעקב חרנה דהתחלת הבירור הוא באורות דתהו דשם הוא הילוכו של יעקב, ויצא ללכת חרנה, יצא ללכת לחרן להורות על ענין התיקון, דכל העבודות שבתקון הם בהכנה, וכמו במעשה המצות הנה קודם כל מצוה אומרים לשם יהוד קוב"ה ושכינתי'. וזהו ויצא יעקב, המשכת היו"ד בעקבים גם במדרי' היותר תחתונות לבררם במס"נ, דע"ז יהי' הגילוי בהגילוי דלעתיד ונגלה כבוד הוי' וראו כל בשר כי פי הוי' דבר.

קיצור. רך כקנה מדות דתיקון. קשה כארז מדות דתהו. ותיקונם להיות במדרי' אל אין ואפס. ואז נעשה יתרון גם במדות דנה"א שהם התיקון. ב' אופנים בהתכללות א' שסובלים זא"ז ב' שמקבלים זמ"ז. המשכת עקודים בברודים. ויבאר הכתוב בכוונת פרש"י.

ב"ה.

פתח דבר

לקראת יו"ד כסלו, יום הגאולה דאדמו"ר האמצעי, ויום הבהיר י"ד כסלו, יובל השבעים וחמש לנישואי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח עם הרבנית הצדקנית מרת חי' מושקא נ"ע, הננו מוציאים לאור – בפעם הראשונה מגוכתי"ק – את המאמר ד"ה "ויצא יעקב – תרצ"א", אשר לכ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע, שאמרו במוצש"ק פ' ויצא תרצ"א*.

הקטעים שכתב עליהם כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע "אין צריך להעתיק", נדפסו בשוה"ג.

לחביבותא דמילתא, בא בראש הקונטרס צילום מעמוד אחד של המאמר עם הגהות בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע.

מערכת "אוצר החסידים"

ט' כסלו, ה'תשס"ד

ברוקלין, נ.י.

מאה ואחת שנה להולדת כ"ק אדמו"ר מה"מ

(* לתוכן המאמר – ראה ד"ה זה תרל"ג (סה"מ תרל"ג חלק א ע' כט ואילך. וש"נ). פר"ת (סה"מ פר"ת ע' קסה ואילך). תרפ"ז (סה"מ תרפ"ז ע' סב ואילך). ד"ה מי מנה, וד"ה והי' שארית יעקב תשח"י (סה"מ תשח"י ע' 471 ואילך).

ראובני אנא שמעוני אנא אלא יהודי אנא, וטעם הדבר הוא כאמרו"ל (מגילה ד"ג ע"א) ע"פ איש יהודי, כל הכופר בעכו"ם נקרא יהודי, הכפירה בכוכבים ומזלות הוא שיודע שהשפעה היא מאתו ית', וכנ"ל שהי' עצמו הוא אלקינו, וזהו אמת ליעקב, יו"ד עקב, שהי"ד נמשך גם בעקבים היינו עקבתא דמשיחא, דינשם כמה מניעות ועיכובים דרשע מכתיר לצדיק, ובכ"ז מוסרים נפשם בקיום התומ"צ שהוא בכח שרש ועצם הנשמה, וזהו תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת כו', דבכדי שיהי' העבודה כנ"ל הוא ע"י סיוע מלמעלה, שזהו אשר נשבעת לאבותינו, דהנה יש מדות שבשכל ומדות שלמעלה מהשכל, דלמעלה הוא מדות שע"פ סדר השתל' ומדות שלמעלה מהשתל', דמדות שע"פ השכל באים ע"פ דקדוק החכמה, דלפעמים מאיר מדת החסד ולפעמים מדת הגבו', כשיש פגם ח"ו כו', ומדות שלמעלה מהשתל' הם נושא עון ועובר על פשע ובאור פני מלך חיים, וענין השבועה היא התחברות מדות דהשתל' עם מדת הרחמים שלמע' מהשתל'.

קיצור. ומבלעדי אין אלקים כח ההסתר הוא כח העצמות כמו כח הגילוי ואדרבה במדרי' גבוה יותר ולכן אתה אל מסתתר. ובעבודה זו הרי הגשמי עצמו הוא ענין אלקי. אמת ליעקב יו"ד ויהודי. שבועה התחברות המדות דהשתל' עם יגמה"ר.

וזהו ויצא יעקב מבאר שבע, משרשה ומקורה, ומטעם השבועה, דהנה תכלית ועיקר הכוונה הוא בירור וזיכוך המדות בפועל שיהי' בעל מדות טובות ובהנהגה טובה בכל עניניו, דהנה ארו"ל (תענית ד"כ ע"א) לעולם יהא אדם רך כקנה ואל יהא קשה כארו, דלכאורה הוא כופל ענין, דמאחר שהוא רך כקנה ממילא אינו קשה כארו, ומהו כפל הענין דיהא רך כקנה ואל יהא קשה כארו. אך הענין הוא, דהנה קנה וארו הם תהו ותיקון, דקשה כארו הם מדות דתהו, שהם מדות תקיפות, וכמאמר אנא אמלוך, דבתהו הלא כל מדה ומדה לא יכלה לסבול מדת זולתה, ובשבירת הכלים דתהו הו"ע הגסות וההתנשאות ותוקף הישות, והמדות דנה"ב שרשם מהתהו, ולכן הם בתוקף שלא ע"פ השכל, ובישות להיות חכם בעיני עצמו. וזהו ואל יהא קשה כארו, דהמדות שהם קשה ארו צ"ל בבחי' אל אין ואפס ממש בתכלית, ולא בדרך שבירה כ"א בדרך בירור וזיכוך, ועי"ז נתוסף אור בהמדות דנה"א, הגם שהם בבחי' התיקון שהו"ע ההתכללות. אמנם בהתכללות יש ב' בחי' ומדרי', הא' ההתכללות שסובלים זא"ז, והוא שכל מדה ומדה נותנת מקום למדה זולתה, והוא רק מפני הרכות והחלישות שהוא ע"פ השכל, והיינו דהשכל המחייב מדה זו, הוא נותן מקום גם למדה אחרת זולתה, ולפעמים גם למדה ההפכית, אבל לא זה שעצם המדה נתבטלה, כי המדה היא בתקפה, ורק שנותנת מקום גם לזולתה, והב' התכללות מה שמקבלים זמ"ז, דלא זו בלבד מה שסובלים זא"ז אלא עוד זאת שמקבלים זמ"ז, דבכללות כלם אז הו"ע השלימות. וזהו לעולם יהא רך כקנה ואל יהא קשה כארו, דגם בהמדות

בטל לאלקות, רק כאשר האדם נמשך אחר החומרי' הוא מגשם את עולמו, כי אין לך דבר המפריד וחוצץ כבי' לפניו ית' אלא החטא ועון, דכתיב כ"א עונותיכם היו מבדילים כו', החטא ועון הם הבדלה להיות שהפרידן מאחדותו ית', ולזאת בהתבוננות זו דמבלעדי אין אלקים, והוי' ואלקים כולא חד, והעולמות בטלים באמת, הנה פועל על נפשו להנתק מהחומרי' ולהכלל באחדותו ית', דזהו בהנה"א, ופועל גם בהנה"ט להיות כל עשיותיו בשביל כוונה אלקית.

קיצור. חותמו של הקב"ה אמת. אני הוי' חותם פרטי דמצות. ואמת חותם כללי. אני ראשון לפה"צ. ראשון נעלה מראשית. ואני אחרון לאחר כל העולמות. ומבלעדי באמצעיתו אין אלקים המסתר. ובוה הוא עבודת האדם ופועל בנפש להכלל באחדותו ית'.

והנה בעומק הענין דמבלעדי אין אלקים, דאלקים שהוא כח ההסתר הוא אינו מבלעדי, והיינו דכח ההסתר דש' אלקים הוא כח עצמות א"ס כמו כח הגילוי דשם הוי', ואדרבה כח ההסתר הוא מושרש כבי' בהעצמות במדרי' גבוה יותר מזה הגילוי, דכתיב אכן אתה אל מסתתר, דבאל המסתתר בלבוש הטבע דשם אלקים הוא התגלות בחי' אתה בבחי' ומדרי' גבוה יותר, וע"ד דהצמצום הוא קדום אל הגילוי, שהרי תחלה הי' הצמצום באו"ס ב"ה ואח"כ הוא גילוי אור הקו, וזהו אכן אתה אל מסתתר דבכח ההסתר דשם אלקים הוא התגלות דבחי' אתה, דכוונת ההסתר וחשך זה (דחשך פירושו ל' מניעה שהוא מניעת והעלם האור) הוא בכדי לאהפכא חשוכא לנהורא, שהחשך עצמו יתברר ויאיר, דהנה מזה דכח ההסתר הוא כח העצמות כמו כח הגילוי, העבודה בזה היא דענינים הגשמי' הם אלקות, דידוע שיש הפרש בהעבודה, שבכל עניני' הגשמי' ישנה כוונה אלקית, או שהן אלקות. דזהו כללות ההפרש בין העבודה דששת ימי החול להעבודה דשבת, דבששת ימי החול עבודת הברורים היא דכל עשיותיו יהיו לש"ש, והיינו דבכל ענינים הגשמי' יש כוונה אלקית, ותכלית עשיית הדבר ההוא הוא בשביל הכוונה אלקי' שבזה, אבל בעצם הדבר הגשמי צריך להזהר ביותר, וכמו באכו"ש הוא רק כדי שיהי' לו כח להתפלל וללמוד, אבל בהגשמי עצמו צריך למעט בכל האפשרי, והעבודה דשבת היא שהגשמי הוא אלקות, וכמו באכו"ש דשבת הנה הענג שבגשמיות המאכל הוא ענג אלקי. וזהו העבודה דמבלעדי אין אלקים שכן ההסתר הוא בשביל התגלות העצמות ע"י עבודה, והגילוי יהי' לעתיד בבחי' ואני אחרון, שיהי' התגלות העצמות דאו"ס הבל"ג, ויהי' בגילוי בעולמות. וזהו חותמו של הקב"ה אמת, דהחותם הכללי של תומ"צ הוא אמת, דע"י העבודה בתומ"צ יהי' התגלות העצמות, וזהו תתן אמת ליעקב, דאמת הוא שתחלתו וסופו שוים, ואמת זה הוא במדרי' יעקב, דהיו"ד כמו שהוא בשרשו באצי' ולמע' מאצי' הוא גם בעקביים, היינו גם בהמדרי' התחתונות, ולמעלה שרש הנשמה נקראת יו"ד, ולמטה בהתלבשות הנשמה בגוף נקרא יהודי, וכאמרו"ל אין אדם אומר

כחשוואה נמורה, והצמצום דשם אלקים הוא רק לגבי הנבראים שהנכרא עצמו מרגיש עצמו למציאות אבל לגבי א"ס כ"ה אין שום דבר הטעלים וספחיר כלל ומאיר לאחא"צ כמו שהוא לפה"צ דהתבוננות זו דמבלעדי באמצעיתו אין אלקים הרי פועל בנפשו לצאת מהחומרי' שלא להפריד א' ולנפש את העולם, דהנה כתיב גם את העולם נתן ללבו, דבכל או"א הרי העולם שלו הוא לפי אופן עבודתו ~~הבעולם~~ כנאסח הוא בטל לאלקות, רק כאשר האדם נמשך אחר החומרי' הוא א"ס מנשם את עולמו כי אין לך דבר המפריד וחוצץ כבי' לפניו ית' אלא החטא ועון דכתיב כ"א עונותיכם היו מבדילים דהחטא ועון הם הבדלה להיות שהפרידן מאחדותו ית' ולזאת בהתבוננות זו דמבלעדי אין אלקים והוי' אלקים כולא חד והעולמות בטלים כנאסח, ומאיר לאחא"צ כמו שהוא לפה"צ דהתבוננות זו דמבלעדי באמצעיתו אין אלקים המסתר. ובוה הוא עבודת האדם ופועל בנפש להכלל באחדותו ית' דזהו בהנה"א, ופועל גם בהנה"ט להיות כל עשיותיו בשביל כוונה אלקית. והנה בעומק הענין דמבלעדי אין אלקים דאלקים שהוא כח ההסתר הוא אינו מבלעדי והיינו דכח ההסתר הוא כח עצמות א"ס כמו כח הגילוי דשם הוי', ואדרבה כח ההסתר הוא מושרש כבי' בהעצמות במדרי' גבוה יותר מזה הגילוי דכתיב אכן אתה אל מסתתר, דבאל המסתתר בלבוש הטבע דשם אלקים הוא התגלות בחי' אתה בבחי' ומדרי' גבוה יותר, וע"ד דהצמצום הוא קדום אל הגילוי, שהרי תחלה הי' הצמצום באו"ס ב"ה ואח"כ הוא גילוי אור הקו, וזהו אכן אתה אל מסתתר דבכח ההסתר דשם אלקים הוא התגלות דבחי' אתה, דכוונת ההסתר וחשך זה (דחשך פירושו ל' מניעה שהוא סניעה והעלם האור) הוא בכדי לאהפכא חשוכא לנהורא, שהחשך עצמו יתברר ויאיר, דהנה מזה דכח ההסתר הוא כח העצמות כמו כח הגילוי, העבודה בזה היא דענינים הגשמי' הם אלקות דידוע שיש הפרש בהעבודה, שבכל עניני' הגשמי' ישנה כוונה אלקית, או שהן אלקות, דזהו כללות ההפרש בין העבודה דששת ימי החול להעבודה דשבת, דבששת ימי החול עבודת הברורים היא דכל עשיותיו יהיו לש"ש, והיינו דבכל ענינים הגשמי' יש כוונה אלקית, ותכלית עשיית הדבר ההוא הוא בשביל הכוונה אלקי' שבזה, אבל בעצם הדבר הגשמי צריך להזהר ביותר, וכמו באכו"ש הוא רק כדי שיהי' לו כח להתפלל וללמוד, אבל בהגשמי עצמו צריך למעט בכל האפשרי, והעבודה דשבת היא שהגשמי הוא אלקות, וכמו באכו"ש דשבת הנה הענג שבגשמיות המאכל הוא ענג אלקי. וזהו העבודה דמבלעדי אין אלקים שכן ההסתר הוא בשביל התגלות העצמות ע"י עבודה דמבלעדי באמצעיתו אין אלקים המסתר. ובוה הוא עבודת האדם ופועל בנפש להכלל באחדותו ית' דזהו בהנה"א, ופועל גם בהנה"ט להיות כל עשיותיו בשביל כוונה אלקית.

צילום מעמוד של המאמר עם הגהות בגוכתי"ק כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע

דנ"ה ע"א) חותמו של הקב"ה אמת, וכמו עד"מ האדם כשהוא כותב איזה דבר הוא חותם אח"כ אני פלוני, וכן מצינו בתורה אחרי כמה צווים דכתיב אני הוי', וכן בדברי הנביאים נאמר נאום הוי', וחותמו של הקב"ה אמת, ולא מצינו שיהי' אחרי איזה צווי החותם דאמת. אך הענין הוא, דהחותם דאני הוי' הוא חותם פרטי דמצות, והחותם דתומ"צ בכללותם הוא בחותמו של הקב"ה שהוא אמת. דהנה תיבת אמת היא א' מ' ת', דא' היא ראש לאותיות, מ' אמצע האותיות, ת' סוף האותיות, דהו"ע האמת שאין לו הפסק והוא בשוה בתחלתו ובאמצעיתו ובסופו. דהנה כתיב אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים, אני ראשון הוא האוא"ס שלפה"צ, וכדאי' בע"ח טרם שנאצלו הנאצלים הי' אור עליון ממלא כל מקום המציאות, והוא המאמר עד שלא נבה"ע הי' הוא ושמ' לבד, דהוה בחי' ראשון, דאוא"ס ב"ה שלפני הצמצום הגם שהוא אוא"ס הבל"ג, ואינו בגדר שייכות אל התהוות העולמות, דלכן הנה בכדי שיהי' ההתהוות הי' צ"ל הצמצום, דצמצום הראשון הוא סילוק לגמרי, דטעם הדבר הוא לפי שאינו בגדר שייכות לענין ההתהוות, מ"מ הרי האוא"ס שלפה"צ הוא בגדר שייכות אל כוונת התהוות, ולכן הנה אחר שנתהווה נקרא כללות האוא"ס שלפה"צ בשם בחי' ראשון, והיינו שנק' ראשון ולא ראשית, כי ראשון הוא מובדל בערך מכלו בחי' ראשית, וכמבואר בפלח הרמון שער ג' פ"ב ההפרש בין ראשון לראשית, דראשית יש לו שייכות לאחרית, וכמ"ש המגיד מרשית אחרית, וראשון הוא מובדל בערך, ואוא"ס שלפה"צ להיות דהשייכות שלו הוא רק אל כוונת התהוות, לזאת הנה גם לאחר התהוות נקרא בשם בחי' ראשון, היינו שקודם לכן, ר"ל קודם ההתהוות לא הי' אפ"ל התהוות, אבל לאחר התהוות הנה נקרא בשם בחי' ראשון, להורות שהוא מובדל בערך. ואני אחרון הוא לאחר כל העולמות, דלעתיד יהי' גילוי אוא"ס הבל"ג כמו שהי' קודם התהוות, אלא שמובן שיהי' במדר' עליונה יותר, והיינו דאוא"ס שלפני הצמצום הנה קודם התהוות הגם דבכללותו הוא אוא"ס הבל"ג, הרי גם כח הגבול הי' כלול בו, ואחר העולמות יהי' גילוי האוא"ס הבל"ג בלבד, ובמדר' עליונה יותר בהמשכת התגלות העצמות ממש. ומבלעדי אין אלקים מבלעדי באמצעיתו דבזה הוא עבודת האדם שמבלעדי באמצעיתו אין אלקים, וכמ"ש וידעת היום והשבות אל לבבך דהוי' הוא אלקי' כו', דהוי' ואלקים כולא חד, והשם אלקים אינו מעלים ומסתיר על אור הוי' ומאיר גילוי שם הוי', והיינו דכמו שהוי' אלקינו, הוי' עצמו הוא אלקינו בנשמות שהן אלקות ממש, הנה כמו"כ הוא גם בעולם שמאיר הוי' בגילוי, ואני הוי' לא שנית, אתה הוא קודם שנבה"ע ואתה הוא לאחר שנבה"ע בהשוואה גמורה, והצמצום דשם אלקים הוא רק לגבי הנבראים שהנברא עצמו מרגיש עצמו למציאות, אבל לגבי א"ס ב"ה אין שום דבר המעלים ומסתיר כלל ומאיר לאהה"צ כמו שהוא לפה"צ, דבהתבוננות זו דמבלעדי באמצעיתו אין אלקים הרי פועל בנפשו לצאת מהחומריו' שלא להפריד ולגשם את העולם. דהנה כתיב גם את העולם נתן בלבו, דבכל אוא"ס הרי העולם שלו הוא לפי אופן עבודתו, דבאמת הנה העולם הוא

בס"ד. מוצש"ק ויצא, י' כסלו. תרצ"א

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, והנה כללות ענין הילוכו של יעקב לחרן נאמר ונשנה כמה פעמים בפרשה הקודמת, דכתיב ועתה בני שמע בקולי וקום ברח לך אל לבן אחי חרנה, וכתיב ויקרא יצחק אל יעקב ויברך אותו ויצוהו כו' קום לך פדנה ארם, וישלח יצחק כו' וילך פדנה ארם, וכתיב וישמע יעקב אל אביו ואל אמו וילך פדנה ארם, וצ"ל מהו חוזר וכופל ויצא יעקב מבאר שבע, והגם שבזה מבאר בסדר מסודר מי הוא היוצא ומקום היציאה וההליכה והמקום שהולך לשם, אבל מה בא להוסיף על מה שכבר נאמר, וצריכים להבין למה נאמר כמה פעמים וענינם, ואחרי דכל זה נאמר הרי הוא חוזר ונשנה בסדר מסודר האמור ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה. והנה רש"י פירש ויצא לא הוה לי' למכתב אלא וילך יעקב חרנה, ולמה מזכיר יציאתו, אלא מגיד שיציאת הצדיק מן המקום עושה רושם, וילך חרנה יצא ללכת לחרן, שהמובן מפירושו הוא דעיקר הדיוק הוא למה נאמר והזכיר ענין יציאת יעקב, דמאחר דכבר נאמר וילך ואין הליכה בלא יציאה תחלה. ולכאורה אינו מובן מהו הוא מחלק בין היציאה להליכה, דאם מפני שכבר נזכר כללות ענין זה, הלא ההליכה נזכרת מפורש, והיציאה לא נזכרה כלל, ומהו מדייק דוקא ענין היציאה, דזה לא הוי לי' ליכתוב. ועוד מהו מכוין בפירושו יצא ללכת לחרן, ואיזה חידוש דבר יש בזה על מה שנאמר וילך חרנה. ובכללות הענין צ"ל בהזכרת שם המקום אשר משם יצא יעקב, דהרי יעקב הי' אצל אביו יצחק, ומקומו של יצחק הוא באר שבע, ולמה הוא מפרט שם מקום יציאתו. והנה בקריאת שם המקום ישנם שני טעמים אשר בגללם נקרא בשני שמות, דכתיב על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם, ונקרא באר שבע בקמץ על שם השבועה, ואחרי כן בבוא יצחק למקום ההוא, כתיב ויעל משם באר שבע, שבא למקום השבועה שנשבעו אברהם ואבימלך, והוכפלה השבועה יצחק ואבימלך, ואח"כ בבוא עבדי יצחק ויגידו לו על אדות הבאר אשר מצאו ויאמרו לו מצאנו מים, כתיב ויקרא אותה שבעה על כן שם העיר באר שבע כו' בסגול. וכתב הספורנו דשבע בסגול מורה על השבועה ועל מספר השבעה, כי שבע בארות חפר יצחק, ג' בארות אשר חפר אברהם וסתמום פלשתים, וחזר יצחק וחפר אותם, וג' בארות עשק שטנה ורחובות הרי ששה, ואח"כ ויקרא אותה שבעה שהיא הבאר השביעי, ובמדרש אי' כמה בארות חפר יצחק שבעה שהם כנגד ז' ספרי תורה. דארז"ל (שבת קט"ז) חצבה עמודי' שבעה אלו ז' ספרי תורה, דספר במדבר נחלק לשלשה ספרים מתחלת הספר עד ויהי בנסוע הארון, ויהי בנסוע הארון ספר בפ"ע, ועד סוף הספר ספר בפ"ע, ושם הבארות כנגד ז' ספרי תורה, ויקרא שמה עשק כנגד ספר בראשית, שבו נתעסק הקב"ה וברא את העולם, שטנה כנגד ספר ואלה שמות, ע"ש וימררו את חייהם, ויאמרו מצאנו מים נגד ספר ויקרא,

שהוא מלא הלכות רבות*, ויקרא אותה שבעה כנגד ספר במדבר, שמשלים למספר שבעה, רחובות כנגד ספר דברים ע"ש דכתיב כי ירחיב, כי עתה הרחיב ה' לנו ופרינו בארץ. והיוצא מזה הוא דבאר שבע בקמץ מורה על השבועה, ובאר שבע בסגול מורה על השבועה ועל מספר השבעה. מגורו של יצחק ה"י בבאר שבע, יציאתו של יעקב היתה ממקומו של יצחק, ולפי"ז הוה ל"י למכתב ויצא יעקב מבאר שבע בסגול, ולמה אמר באר שבע בקמץ. אך הענין הוא דבאמת יציאתו של יעקב ה"י מבאר שבע בסגול, שהוא מקומו של יצחק, ולכן פ"י בזהר באר שבע על הבינה שהוא מקור המדות, ומ"מ נאמר באר שבע בקמץ להורות על השבועה ביחוד, כדאי' במד"ר א"ר הושעי' כבר נאמר וישמע אל אביו ואל אמו וילך חרנה, ולמה נאמר ויצא יעקב מבאר שבע, אלא אמר יעקב אבא כשבקש לצאת לחו"ל מהיכן הורשה לו, לא מבאר שבע, אף אני הריני הולך לבאר שבע, אם ינתן לי רשות הרי אני יוצא, ובאם לאו איני יוצא, ולכך צריך למכתב ויצא יעקב מבאר שבע וכו', א"ר יודן מבארה של שבועה, ופ"י במת"כ משרשה ומקורה ומטעם השבועה. וצ"ל מהו"ע יציאת והליכת יעקב לחרן, ומהו"ע השבועה על זה.

קיצור.

יקשה דכבר נאמר ד' פעמים. ולמה מחלק רש"י בין היציאה להליכה. באר שבע בקמץ ע"ש השבועה ובסגול ע"ש באר השביעי. מקומו של יצחק הוא בסגול ולמה ביציאת יעקב נאמר בקמץ.

אך

הענין הוא, דהנה כללות ענין יציאת והליכת יעקב לחרן הוא התחלת סדר התיקון לברר ולהעלות ניצוצות דתהו. וביאור הענין הוא, דהנה באוה"ח מפרש הכתוב ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, שהו"ע ירידת הנשמה בגוף, דתיבת יעקב הוא יו"ד עקב, ויו"ד מורה על עצם הנשמה ושרשה כמו שהיא באצ"י, וכמאמר נשמה שנתת בי טהורה היא כו', דטהורה היא הנשמה כמו שהיא באצ"י, וכידוע בד' אותיות הוי"ו יו"ד ה' ו' ה', הנה יו"ד הוא באצ"י כו', וזהו דשרש ומקור הנשמה כמו שהיא באצ"י הוא יו"ד, ויו"ד זה נמשך בעקבים בהתלבשות הנשמה בהגוף ונה"ב, והיציאה היא מבאר שבע, שהו"ע השבועה שמשביעין את הנשמה קודם ירידתה בגוף. וצ"ל מהו"ע שבועה זו דמשביעין אותה תהי צדיק ואל תהי כו', דבהנשמה עצמה הרי אינו שייך ח"ו חטא ועון, וכדאי' בזהר נפש כי תחטא תוהא, שהוא תימה איך אפשר שהנפש יחטא ח"ו, דחטא ועון הוא רק מצד הגוף, וא"כ מהו"ע השבועה שמשביעין את הנשמה, ומאי מהני שבועה זו. ולהבין זה צ"ל כללות ענין זה דיציאת והליכת

(* (מים הם מים חיים ומנהג ישראל תורה היו, ולכן מתחילים ללמוד עם הקטנים בספר ויקרא, שיש בזה כמה טעמים, יבואו טהורים ויתעסקו בטהרות, יבאו טהורים ויתעסקו בקרבנות, ומי שלומד את התורה בקדושתה עם אותיותיה הנה עם התינוקות מתחילין ללמוד ספר ויקרא שהוא כנגד ויאמרו לו מצאנו מים ונעשה כמעין המתגבר).

אחת בין ע' זאבים והיא משתמרת, בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקב"ה מצילנו מידם, ורשע מכתיר לצדיק, וכתוב צדיק מצרה נחליץ ויבא רשע תחתיו. וזהו שמע ישראל ה"א, שהתבוננות וההשגה היא בזה שהו"י עצמו הוא אלקינו, דבהתבוננות זו כאשר מתבונן דהו"י עצמו הוא אלקינו, הנה מזה נעשה ואהבת את ה"א בכל לבבך שהוא חפץ ומשתוקק דהרגש זה אָט דער דער הער און דער פיהלען וָאָס מיא פילט, אָז הו"י עצמו איז אלקינו, היינו אָז טבע איז אלקות, און למעלה מהטבע איז זיך מתלבש אין דרכי הטבע, הנה גילוי זה יאיר לו בגילוי בנפשו בעולם, דזהו הו"י אחד להיות הגילוי בעולם, דאחד הוא א' ח' ד', ח' הוא ז"ר וארץ, וד' הוא ד"ר העולם כמו שהם בטלים לא' שהוא א"ס אלופו ש"ע, וזהו ההתעסקות בעבודה דתפלה שהו"ע המח' וההתקשרות, דהתקשרות היא במח' דוקא, ודבור זה תורה, דהתורה עיקרה בדבור, והיו הדברים האלה בד"ת הכתוב מדבר, ודברת בס', חיים הם למוציאיהם למוציאיהם בפה, דהתקשרות האמיתי שבדבור דתורה הוא כמ"ש תען לשוני אמרתך כעונה אחר הקורא, וגמ"ח שהן מצות שהו"ע המעשה, דע"י מחדו"מ שלו מתברר המחדו"מ שבנפש הטבעית והבהמית, דלכד זאת שע"י האה' האלקית הוא מתבטל מהחומריות, דזהו כל ענינה של אה' אלקית שלא לרצות ענינים הגשמי', וכידוע בענין הרצוא דאה' אלקית היא דכמה שמתקרב לאלקות הוא מתרחק מהחומריות והגשמייות, ובפרט שעבודתו הוא בהתבוננות דהו"י עצמו הוא אלקינו כחינו וחיותנו הוא מבטל א"ע לגמרי מהחומריות, והיינו שהגשמייות שלו אינו חומריות, ובמילא פועל זה זיכור כללי בהמחשבה דבור ומעשה דנפש השכלית שמתפעל על הפלאת ההשכלה, ומקבל השגה זו בכי טוב, כי גם השכל האנושי משיג הפלאת עילוי השכלה זו בהשגתו ממש, ועוד זאת להיות שההתקשרות שלו במחוד"ד בתו' ותפלה וקיום המצות בפו"מ הם במחדו"מ דנה"ט. וזהו ויצא יעקב מבאר שבע, באר שבע הוא בחי' מל', וילך חרנה דעלמא דפרודא לברר בירורים, וכן הוא בעבודה הוא ירידת הנשמה לברר הלבושים דמחוד"ד, והיינו דכשם שהליכת יעקב לחרן הוא בשביל עלדאתכ"ס ועדאת"ג שהם מחוד"ד, כן הו"ע ירידת הנשמה בגוף עיקר העבודה לברר לבושי מחוד"ד.

קיצור.

שמע ישראל. א' איד דער הערט אָז הו"י עצמו אלקינו, מלאכים ודיינים נקראים אלקים. השפעות גשמי' מתגשם ע"י המלאכים. השפעות ושמירת ישראל מהו"י עצמו שלמעלה מהטבע. השגחה דשם אלקים ושם הו"י. דבור תורה מעשה מצות ועי"ז מתברר מחדו"מ דנה"ט.

וזהו ויצא יעקב מבאר שבע מבארה של שבועה, דבכדי שיהי' עבודת הבירורים

הוא ע"י הקדמת השבועה שמשביעין אותו תהא צדיק, דהנה ענין השבועה מצינו למעלה ג"כ, דכתיב תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם, דלכאורה א"מ מהו"ע השבועה למעלה. אך הענין הוא דהנה ארו"ל (שבת

הקרוב, וכמו"כ הוא בתפלה שהיא במקום הקרבנות, דתפלה כנגד תמידין תקנו, הנה התפלה נק' עבודה, דכתי' ולעבדו בכל לבבכם וארו"ל איזהו עבודה שבלב הוי אומר זו תפלה, דתפלה נק' עבודה שבלב, איין עבודה מיטן הארצען און אין הארצען, דעיקר עבודת התפלה היא במח', דתפלה הו"ע ההתקשרות, וכמאמר התופל כלי חרס, דהתקשרות שבתפלה הוא מלמטלמ"ע, התקשרות הנשמה באלקות, וההתקשרות הרי עיקרו בהלבוש דמח', רק דמח' הרי כל ענינה הוא התקשרו', דמעשה יכול להיות בלא התקשרות לגמרי, וכמו העושה כמתעסק בעלמא, וכמו"כ דבור יכול להיות בלא התקשרות כ"כ, ואדרבא בעת שהוא בהתקשרות הרי אז לא יכול לדבר, וכנראה במוחש דכאשר האדם מדבר באיזה ענין שבהכרח הדבר אשר בשעה שמדבר יחשוב בהענין שמדבר, ואז יהי' דבורו מסודר לפי הענין, דמח' שבדבור הוא שומר שדיבורו יהי' מסודר כפי שחשב בההשכלה ההיא, ואם יתעמק במח' שבדבור, היינו אם יתקשר במח' שבמח' שהוא מחשבת השכל אז לא יוכל לדבר, לפי שהדבור אינו בהתקשרות כ"כ, ועיקר ענין ההתקשרות הוא במח' שהוא התקשרות עצמי להיות המח' היא לבוש הפנימי.

קיצור. חרן חרון אף קליפת נוגה. קול ודבור. לבן לובן העליון. ה' גדולה מחשבה עדאתכ"ס. ה' קטנה דבור עדאת"ג. ג' לבושי הנפש מחדו"מ. תורה תפלה מצות, בקרבנות מחשבת הכהן עיקר. ההקשרות עיקרה בלבוש המחשבה.

והנה עבודת התפלה היא לעלות ולהגיע אל ההשגה דשמע ישראל ה"א הוי' אחד, דשמע ישראל פירושו א' איד דער הערט שהוי' אלקינו, היינו שהוי' עצמו הוא אלקינו כחינו וחיותנו, דאלקים בגימט' הטבע, וכתוב ואין לנו עוד אלקים זולתך סלה, דכל מקום שנאמר נצח סלה ועד אין לו הפסק, והיינו דבכל עת ובכל מקום אין לנו הטבע זולתך, והיינו שהוי' עצמו הוא אלקינו. דהנה המלאכים נק' אלקים, וכמ"ש הודו לאלקי האלקים, וכן הדיינים נק' אלקים, וכמ"ש אלקים לא תקלל, וכתוב עד האלקים יבא דבר שניהם, דאלקים הוא ל' כח ויכולת, ונק' הדיינים אלקים לפי שיש להם כח לדון, והגם דהכח אינו מצ"ע, כ"א בכח התורה, מ"מ הרי ניתן להם הכח ורשות לדון, וכל דיין הדן דין אמת לאמיתו דינו מתקיים, להיותו בכח התורה, וכן המלאכים נק' אלקים ע"ש ההשפעה שהם שלוחי השפע, דבאמת הם רק שלוחים לבד, שהרי ההשפעה היא מאתו ית' ואין להם שום בחירה ונגיעה בזה, דכתיב ממגד תבואות שמש וממגד גרש ירחים, הרי השמש והירח אין להם שום בחירה ונגיעה בהצמיחה שהצמיחה היא על ידם בדרך ממילא, וכמו"כ המלאכים אין להם שייכות ונגיעה להשפעה הנשפעת מאת ה', ומ"מ הם שלוחי השפע שעל ידם מתגלה ומתגשם להיות השפעה גשמי', ובנש"י ההשפעה היא מאת ה' ובאה ע"י המלאכים רק בדרך מעביר בלבד. וידוע דבהשגחה ישנם ב' בחי' ומדרי', הא' ההשגחה דשם אלקים, והב' ההשגחה דשם הוי', דכל הנבראים הרי השפעתם הוא בההשגחה דשם אלקים, אבל בנש"י הנה השפעתם היא בההשגחה דשם הוי' שהיא למעלה מהטבע, וכמאמר כבשה

יעקב לחרן וענינו למעלה. דהנה בזה מפרש בשני אופנים, פ"י הא' דבאר שבע הוא ספ"י הבינה, וילך לחרן הוא בחי' מל', דהנה יעקב יו"ד הוא בחי' חכ', דטעם הדבר שהחכ' נק' יו"ד לפי שהתהוותה הוא ע"י הצמצום, דחכ' הרי היא אינה בערך לאו"א"ס ב"ה, וכמא' אנת הוא חד ולא בחושבן, ובכדי שתהי' התהוות החכ' הוא ע"י הצמצום שנשאר הארה בלבד, ולכן נק' החכ' יו"ד, דיו"ד זה נמשך בבחי' עקבים למדרי' היותר תחתונות דנבראים ועולמות, דהנה גם אפי" בדומם וצומח יש בחי' חכ', ולכן מכל דבר מוציאין שמן, שהוא בחי' חכ', וכדאי' בפרדס שגם מאבנים יכולים להוציא שמן, והוא בחי' החכ' שבדומם. ואופן המשכת היו"ד בעקבים הוא ע"י באר שבע, בחי' בינה מקור המדות, דשבע הן ז' מדות, וכמ"ש לך הוי' הגדולה והגבורה והתפארת והנצח וההוד, כי כל בשמים ובארץ, ותרגם דאחיד בשמיא ובארעא שהיא בחי' היסוד, לך ה' הממלכה שהו' מדות מאירים בהו' ימים, יום ראשון חסד ויום שני גבו' וכו', ובאר שבע היא בחי' בינה מקור המדות, דהנה או"א"ס ב"ה למעלה מעלה מהמדות, וכמא' ולא מכל אינון מדות איהו כלל, ובכדי שיהי' התהוות המדות מהאו"א"ס ב"ה הוא ע"י הממוצע, דכל ממוצע הוא כלול מב' בחי' ומדרי', מהמדרי' תחתונה שבעליון וממדרי' עליונה שבתחתון. וכמו באמצעית הכתר, דכתר הוא ממוצע בין או"א"ס ב"ה המאציל אל הנאצלים, הרי בחי' כתר כלולה מב' הבחי' עתיק ואריך, דעתיק הוא בחי' תחתונה שבמאציל ואריך הוא ראש ומקור לנאצלים. כמו"כ בכדי שיהי' התהוות המדות מאו"א"ס ב"ה הוא ע"י הממוצע שכלול מב' המדרי' שהן חו"ב, דחכ' היא בחי' תחתונה שבעליון, דחכ' היא כח מה, בחי' ביטול, ובה שורה או"א"ס ב"ה, והגם דהתהוות החכ' הוא ע"י הצמצום, מ"מ להיותה ההתהוות הראשונה, אינה בבחי' מציאות עדיין ובה שורה או"א"ס ב"ה. ויובן במכ"ש מהעולמות, דבריאה הוא יש הראשון שנתהווה מהאין האלקי, הרי מאיר שם האין האלקי בגילוי, וטעם הדבר הוא להיותו יש הראשון שנתהווה מהאין האלקי, הרי אינו בבחי' מציאות עדיין, ולזאת מאיר שם האין האלקי בגילוי, וכש"כ בחי' החכ' שהיא בחי' ביטול ובה שורה או"א"ס, ובינה היא השגה והבנה שהוא שכל ממש שבא לידי השגה והיא מקור למדות, דבהשגת הדבר הרי ישנו הרגש הטוב, עם שהוא טוב בעצם או שלפניו טוב הדבר, אבל עכ"פ הרי יש בזה הרגש הטוב, שבהרגש זה הרי נעשה התעוררות המדות שבלב, במדת האהבה או היראה, ולכן נק' הבינה אם הבנים שהיא מקור למדות, וזהו שחז"ל הם הממוצעים להיות התהוות המדות מאו"א"ס ב"ה.

קיצור. שרש הנשמה באצ"י ונקראת יו"ד, בחי' חכמה דהתהוותה ע"י הצמצום, והמשכת היו"ד ע"י באר שבע. שבע הם המדות ובאר שבע בינה והתהוותם ע"י אמצעית חו"ב.

ובזה יובן מה שקודם אמירת ואהבת את ה"א בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך, אומרי' תחלה שמע ישראל, שמע הוא השגה והבנה, דהנה אהבה היא מדה

שבלב, דמדה הנה אם ישנה ישנה, ואם אינה הרי א"א לצות עלי' שתהי', ולידת כל מדה היא ע"י השגה והבנה, והיינו דכאשר מבין ומשיג איהו ענין בהשגה שכלית, הרי נרגש לו הרגש טוב הדבר בההשגה ההיא, וממילא מתעורר בלבו מדה לפי אופן וענין ההשגה ההיא. דמהחכמה א"א להיות לידת האה', לפי שחכ' הוא בחי' ביטול, ואה' הוא יש מי שאוהב, ורק ע"י הבינה שהו"ע ההשגה אפשר להיות לידת האה', ולכן בכדי שיהי' ואהבת את ה"א ככל לבבך וארו"ל בשני יצריך ביצ"ט ויצה"ר, שהיא המדה ראשונה דאהבה, הוא ע"י הקדמת אמירת שמע ישראל שהו"ע ההשגה, דע"י השגת ענין אלקי נעשה ההתעוררות בלב במדת אהו"ר. ובאמת הנה אמצעית החו"ב להיות לידת המדות, הכוונה בזה דאור החכ' הו"ע הביטול דחכ' יומשך גם בהמדות. דהנה כתיב גבי משה ונחבו מה שהוא מדרי' החכ', בחי' ביטול, ומשה אמר מאין לי בשר, וידוע דבשר לאחר הברור הו"ע אהבה ברשפי אש, ואמר מאין לי בשר, דמדדרי' משה שהוא חכ' אא"ל אה' ברשפי אש, כ"א ע"י הוקנים. אמנם בכדי שבהוקנים יהי' גילוי אור החכ' ממדריגתו של משה, הוא ע"י אמצעית אהרן, דאהרן הוא ממוצע בין משה לוקנים, דעבודת אהרן היא המשכת האה' ברשפי אש בנש"י בדרך מלמעלמ"ט, דכתיב בהעלותך את הנרות אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, דנרות הן נשמות שוהו עבודתו של אהרן להעלות הנשמות להיות בהן אהבה ברשפי אש, והוא ההפרש בין אש המזבח לאש המנורה, דאש המזבח הוא במורגש, ואש המנורה הוא בלתי מורגש, ולכן נק' אור, והוא ע"י השמן שהוא בחי' חכ', וזה הי' האמצעית של אהרן להמשיך אור החכ' בהמדות, שגם בהמדות יהי' בחי' הביטול כמו שהוא בבחי' חכ'. וזהו באר שבע שהוא מקור המדות, ויצא יעקב מבאר שבע, דהמשכת היו"ד בבחי' העקבים במדרי' היותר תחתונות הוא ע"י באר שבע, בחי' בינה מקור המדות. וילך חרנה הוא בחי' מל', ההמשכה בבחי' דיבור העליון, דחרן עם הכולל בגימט' גרון שהוא דבור, ובכללות הוא בחי' עדאת"ג, דבחי' בינה הוא עלדאתכ"ס, ומל' הוא בחי' דבור עלדאת"ג, ומל' הוא בחי' מקור לעולמות ביי"ע, דכתיב מל' מל' כל עולמים, והיינו שתהי' המשכת היו"ד, אור החכ' גם ביי"ע, וזהו יעקב המשכת היו"ד בבחי' עקבים, ומדרי' היותר תחתונות דבי"ע, א"כ ה"ז ירידה גדולה לגבי אור החכ', אמנם ירידה זו צורך עלי' היא. וזהו דכתיב ויפגע במקום, דמקום הוא בחי' מל', אך הוא במדרי' עליונה יותר בספי' המל' שהו"ע עושין רצונו ש"מ, והיינו המשכת גילוי אוא"ס במל', שע"י הביטול דחכ' נמשך גילוי אוא"ס במל' ובכיי"ע, שבזה נשלמה הכוונה בדירה בתחתונים, דנתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים, שע"י עבודת התחתונים נשלמה הכוונה העליונה בגילוי אוא"ס ב"ה ע"י עבודת התחתונים דוקא. וזהו דכתיב ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם, עולם ועולם הו"ע עדאתכ"ס ועדאת"ג, דכשם שבעדאתכ"ס שהוא בחי' ביטול מאיר גילוי אוא"ס ב"ה, כמו"כ בעדאת"ג יהי' הביטול ויאיר גילוי אוא"ס. וזהו וילך שם כי בא השמש, שמש הוא שם הוי', דכתיב שמש ומגן ה"א, דשם אלקים מעלים ומסיתר

על שם הוי', כמגן ונרתק השמש על עצם השמש שהוא בשביל שהעולם יוכל לקבל אור השמש, כמו"כ ההעלם וההסתר דשם אלקים הוא בשביל ההתהוות, וזהו"ע שקיעת השמש דשמש הוי' נשקע בהנרתק דש' אלקים, אבל הכוונה להיות זריחת השמש שיהי' גילוי אוא"ס ע"י עבודת התחתונים דוקא, וע"ז הי' יציאת יעקב לחרן לברר ברורים, להעלות אורות דתהו ע"פ העבודה וסדר דתיקון.

קיצור. השגה מקור למדות. ולכן שמע קודם לואהבת. חכמה ביטול. אהרן ממוצע בין משה לוקנים בהשפעת הברר. אהבה ברשפי אש. אש המזבח ואש המנורה. מורגש ובלתי מורגש. וילך חרנה המשכת ביטול החכמה במל' שבכיי"ע. כי בא השמש הוי' ואלקים.

והנה פי' הב' בזה דבאר שבע הוא בחי' מל', וילך חרנה הוא עלמא דפרודא, דחרן הוא מל' חרון אף שהוא ק"נ. דהנה יש קול ודבור, דכשהקול מאיר בהדבור או נקרא גרון, וכשאין הקול מאיר בהדבור נק' חרן, דחרן הוא מל' נחר גרוני, דחרן הוא היפך אתוון נחר, ועל לע"ל כתיב ונגלה כבוד הוי' וראו כ"ב כי פי ה' דבר, לפי שאו יאיר הקול בהדבור, ועכשו אין הקול מאיר בהדבור, דהקול הוא בא מהבל הלב, וישנם ז' הבלים שהם הו"מ, דהבל הוא אור וחיות המתפשט, ולכן גרון הוא ז"פ הבל, דכשההבל מאיר בהקול או הקול מאיר בהדבור ונק' גרון, אבל כשאין ההבל מאיר בהקול או נק' חרון, נחר גרוני, וזהו וילך חרנה, והוה ירידה גדולה. אמנם ירידה זו צורך עלי' להיות העבודה באתכפ"י ואתהפכא חשול"ג ויתרון האור מתוך החשך דוקא, וע"ז הי' הליכת יעקב לחרן, דהליכתו היתה למדרי' היותר עליונה וגבוהה, דכתיב הידעתם את לבן בן נחור, ואי' במדרש לבן מי שמלביץ עוונותיהם של ישראל, ולכן הכה"ג ביהכ"פ הי' לובש בגדי לבן ונכנס לקה"ק לפני ולפנים, אשר משם נמשך סליחת העוונות, דגוון לבן הוא גוון עצמי, הליכת יעקב הי' ללבן אל בחי' ומדרי' גבוה הלזו*. וכתיב וללבן שתי בנות שם הגדולה לאה ושם הקטנה רחל, ה' גדולה מח' עדאתכ"ס, וה' קטנה דבור עלדאת"ג, וצאן לבן הן הנשמות, דצאן אלו ישראל, וכמ"ש ואתן צאני צאן מרעיית אדם אתם, ומעשה אבות סימן לבנים, הנה ירידת הנשמה בגוף הוא לברר המח' ודבור שהם לבושי הנפש, דעיקר העבודה היא בלבושי המחוד, דיש שלשה לבושים מחוד"מ, המעשה היא עשי' בפועל, ועיקר ענין העבודה הוא במחוד"ד. דהנה ארו"ל על ג"ד העולם עומד על התו' ועל העבודה ועל גמ"ח, שהן ג' ענינים תו' ותפלה ומעשה המצות, שהם מחוד"מ, דעבודה היא עבודת הקרבנות, דעיקר העבודה הוא במח', שהכהן צריך לחשוב לשם זבח ולשם זובח, ומחשבת חוץ פוסל, ואם חשב חוץ לזמנו וחוץ למקומו פסל את

(* וי"ל לבן בן נחור, מדרי' העליונה היא בחי' לבן וכשנפלה בשבה"כ הוא נחור חרון בוא"ו ע"י שם).